

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 29.5.2020
COM(2020) 403 final

ANNEX 5

PRILOGA

k

Predlogu UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
o vzpostavitvi programa InvestEU

PRILOGA V

Nedelovanje trga, neoptimalne naložbene okoliščine, dodatnost in izključene dejavnosti

A. Nedelovanje trga, neoptimalne naložbene okoliščine in dodatnost

Jamstvo EU v skladu s členom 209 finančne uredbe odpravlja nedelovanje trga ali neoptimalne naložbene okoliščine (točka (a) člena 209(2)) ter dosega dodatnost s tem, da preprečuje nadomeščanje morebitne podpore in naložb iz drugih javnih ali zasebnih virov (točka (b) člena 209(2)).

Da bi izpolnili zahteve iz točk (a) in (b) člena 209(2) finančne uredbe, operacije financiranja in naložbene operacije, deležne jamstva EU, izpolnjujejo naslednje zahteve iz spodnjih točk 1 in 2:

1. Nedelovanje trga in neoptimalne naložbene okoliščine

Za odpravo nedelovanja trga ali neoptimalnih naložbenih okoliščin iz točke (a) člena 209(2) finančne uredbe imajo naložbe, na katere se nanašajo operacije financiranja in naložbene operacije, eno od naslednjih značilnosti:

- (a) družbeno korist, za katero izvajalec ali podjetje ne more pridobiti zadostnih finančnih koristi (na primer izobraževanje ter znanja in spretnosti, zdravstveno varstvo in dostopnost, varnost in obramba ter infrastruktura, ki je na voljo brezplačno ali za zanemarljiv znesek);
- (b) zunanje dejavnike, ki jih izvajalec ali podjetje v splošnem ne zmore internalizirati, na primer naložbe v raziskave in razvoj, energijska učinkovitost ter varstvo podnebja ali okolja;
- (c) asimetričnost informacij, zlasti v primeru MSP in malih podjetij s srednje veliko tržno kapitalizacijo, vključno z višjo stopnjo tveganja za podjetja v zgodnji fazi, podjetja s pretežno neopredmetenimi sredstvi ali nezadostnim zavarovanjem ter podjetja, ki se osredotočajo na bolj tvegane dejavnosti;
- (d) čezmejne infrastrukturne projekte in s tem povezane storitve ali sklade s čezmejnimi naložbami za preseganje razdrobljenosti notranjega trga ter izboljšanje usklajevanja na notranjem trgu;
- (e) izpostavljenost višji stopnji tveganja v nekaterih sektorjih, državah ali regijah, ki presega stopnjo, ki so jo zasebni finančni udeleženci zmožni ali pripravljeni sprejeti, vključno s primeri, kadar naložba zaradi svoje novosti ali tveganj, povezanih z inovacijami ali nepreizkušeno tehnologijo, ne bi bila opravljena oziroma ne bi bila opravljena v enakem obsegu;
- (f) v primeru podpore operacijam financiranja in naložbenim operacijam v okviru sklopa za strateške evropske naložbe subjekti, ki imajo sedež ali delujejo v Uniji, ne bi opravili naložbe oziroma je ne bi opravili v enakem obsegu s tržnim financiranjem zaradi težav pri internalizaciji koristi, ki jih prinaša evropski strateški interes;
- (g) nove ali zapletene primere nedelovanja trga ali neoptimalnih naložbenih okoliščin v skladu s točko (iii) člena 8(1)(a) te uredbe.

2. Dodatnost

Operacije financiranja in naložbene operacije izpolnjujejo oba vidika dodatnosti iz točke (b) člena 209(2) finančne uredbe. To pomeni, da z drugimi javnimi ali zasebnimi viri operacije brez podpore sklada InvestEU ne bi bile izvedene oziroma ne bi bile izvedene v enakem obsegu. Za namene te uredbe torej velja, da morajo operacije financiranja in naložbene operacije izpolnjevati naslednji merili:

- (1) da bi se lahko štelo, da sklad InvestEU zagotavlja dodatnost k zasebnim virom iz točke (b) člena 209(2) finančne uredbe, sklad podpira operacije financiranja in naložbene operacije izvajalskih partnerjev s tem, da se usmerja v naložbe, ki zaradi svojih značilnosti (družbene koristi, zunanjih dejavnikov, asimetričnosti informacij, pomislekov v zvezi s socialno-ekonomsko kohezijo in drugih) niso zmožne ustvariti zadostnega finančnega donosa na tržni ravni ali pa veljajo za preveč tvegane (v primerjavi s stopnjo tveganja, ki so jo pripravljene sprejeti ustrezni zasebni subjekti). Zaradi teh značilnosti tovrstne operacije financiranja in naložbene operacije ne morejo dostopati do tržnega financiranja pod razumnimi pogoji v smislu cen, zahtev glede zavarovanja, vrste financiranja, zapadlosti odobrenega financiranja ali drugih pogojev, prav tako pa v Uniji brez javne podpore sploh ne bi bile opravljene oziroma ne bi bile opravljene v enakem obsegu;
- (2) da bi se lahko štelo, da sklad InvestEU zagotavlja dodatnost k obstoječi podpori iz drugih javnih virov iz točke (b) člena 209(2) finančne uredbe, sklad podpira le operacije financiranja in naložbene operacije, za katere veljata naslednja pogoja:
 - (a) izvajalski partner brez podpore sklada InvestEU operacij financiranja ali naložbenih operacij ne bi izvedel oziroma jih ne bi izvedel v enakem obsegu; ter
 - (b) operacije financiranja ali naložbene operacije se v Uniji z drugimi obstoječimi javnimi instrumenti, kot so finančni instrumenti v okviru deljenega upravljanja, ki delujejo na regionalni in nacionalni ravni, ne bi izvedle oziroma se ne bi izvedle v enakem obsegu, čeprav mora biti mogoča dopolnilna uporaba sklada InvestEU in drugih javnih virov, zlasti kadar lahko prinesejo dodano vrednost Unije in kadar je mogoče optimizirati uporabo javnih virov za učinkovito doseganje ciljev politike;
- (3) tudi za operacije financiranja in naložbene operacije v okviru sklopa za strateške evropske naložbe se lahko šteje, da zagotavljajo dodatnost, kadar jih drugi zasebni in javni subjekti, ki imajo sedež ali delujejo v Uniji, brez podpore sklada InvestEU ne bi izvedli oziroma jih ne bi izvedli v enakem obsegu.

Kot dokaz, da so operacije financiranja in naložbene operacije, deležne jamstva EU, dodatne k obstoječi tržni in drugi javni podpori, izvajalski partnerji posredujejo informacije, ki dokazujejo vsaj eno od naslednjih značilnosti:

- (a) podporo, ki se zagotavlja prek podrejenega položaja v odnosu do drugih javnih ali zasebnih posojilodajalcev ali v strukturi financiranja;
- (b) podporo, ki se zagotavlja prek lastniškega ali navideznega lastniškega kapitala ali prek dolga z dolgo zapadlostjo, cenami, zahtevami glede zavarovanja ali drugimi pogoji, ki na trgu ali pri drugih javnih virih niso na voljo v zadostnem obsegu;
- (c) podporo operacijam z višjim profilom tveganja od tveganja, ki ga praviloma sprejmejo izvajalski partnerji pri lastnih standardnih dejavnostih, ali podporo izvajalskim partnerjem, pri katerih bi podpora takim operacijam presegla njihove zmogljivosti;

- (d) udeležbo pri mehanizmi za delitev tveganja, usmerjenih v področja politike, ki izvajalskega partnerja izpostavljajo višjim stopnjam tveganja od stopnje, ki jo izvajalski partner sprejme sicer ali ki so jo zmožni ali pripravljeni sprejeti zasebni finančni udeleženci;
- (e) podporo, ki pritegne dodatna zasebna ali javna sredstva in dopolnjuje druge zasebne ali poslovne vire, zlasti sredstva razredov vlagateljev ali institucionalnih vlagateljev, ki sicer niso naklonjeni tveganjem, zaradi sporočilnega učinka podpore, ki se zagotavlja iz sklada InvestEU;
- (f) podporo, ki se zagotavlja prek finančnih produktov, ki v ciljnih državah ali regijah zaradi manjkajočih, nerazvitih ali nepopolnih trgov niso na voljo oziroma se ne ponujajo v zadostnem obsegu.

Pri posrednih operacijah financiranja in naložbenih operacijah, zlasti za podporo MSP, se dodatnost preveri na ravni posrednika, ne na ravni končnega prejemnika sredstev. Šteje se, da je dodatnost zagotovljena, kadar sklad InvestEU podpre finančnega posrednika pri vzpostavitvi novega portfelja z višjo stopnjo tveganja ali pri povečanju obsega dejavnosti, pri katerih je tveganje že visoko v primerjavi s stopnjo tveganja, ki so jo zasebni in javni finančni udeleženci trenutno zmožni ali pripravljeni sprejeti v ciljnih državah ali regijah.

Jamstvo EU se ne odobri v podporo operacijam refinanciranja (na primer nadomestitvi obstoječih posojilnih pogodb ali drugih oblik finančne podpore za projekte, ki so že delno ali v celoti uresničeni), razen v posebnih izjemnih in ustrezno utemeljenih okoliščinah, v katerih se dokaže, da bo operacija z jamstvom EU omogočila novo naložbo na upravičenem področju za operacije financiranja in naložbene operacije iz Priloge II v znesku, ki je dodaten k običajnemu obsegu dejavnosti izvajalskega partnerja ali finančnega posrednika ter vsaj enakovreden znesku operacije, ki izpolnjuje merila za upravičenost iz te uredbe. Take operacije refinanciranja izpolnjujejo zahteve iz oddelka A te priloge glede nedelovanja trga, neoptimalnih naložbenih okoliščin in dodatnosti.

B. Izključene dejavnosti

Sklad InvestEU ne podpira:

- (1) dejavnosti, ki omejujejo individualne pravice in svoboščine ali kršijo človekove pravice;
- (2) na področju obrambnih dejavnosti: uporabe, razvoja ali proizvodnje proizvodov in tehnologij, ki jih prepoveduje veljavno mednarodno pravo;
- (3) s tobakom povezanih proizvodov in dejavnosti (proizvodnje, distribucije, predelave in trgovine);
- (4) dejavnosti, ki so izključene iz financiranja v skladu s členom [X] uredbe [o programu Obzorje Evropa]¹: raziskav o kloniranju človeka za reproduktivne namene; dejavnosti za namene spreminjanja genske dediščine človeka, s katerimi bi takšne spremembe lahko postale dedne; in dejavnosti za namene ustvarjanja človeških zarodkov izključno za raziskovalne namene ali za namen pridobivanja matičnih celic, vključno s prenosom jedra somatske celice;

¹ Člen 14 predloga UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa ter o določitvi pravil za sodelovanje in razširjanje njegovih rezultatov (2018/0224(COD)).Č

- (5) iger na srečo (proizvodnje, gradnje, distribucije, obdelave, trgovine ali dejavnosti, ki so povezane s programsko opremo);
- (6) trgovine z ljudmi za namene spolnega izkoriščanja ter s tem povezane infrastrukture, storitev in medijev;
- (7) dejavnosti, pri katerih se žive živali uporabljajo v poskusne in znanstvene namene, če ni mogoče zagotoviti skladnosti z Evropsko konvencijo za zaščito vretenčarjev, ki se uporabljajo v poskusne in druge znanstvene namene²;
- (8) dejavnosti razvoja nepremičnin, na primer dejavnosti, katerih edini namen je obnova in ponujanje v zakup ali ponovna prodaja obstoječih stavb ter gradnja novih projektov; kljub temu pa so upravičene dejavnosti v nepremičninskem sektorju, ki so povezane s specifičnimi cilji programa InvestEU, navedenimi v členu 3(2), ter z upravičenimi področji za operacije financiranja in naložbene operacije iz Priloge II, na primer naložbe v projekte energijske učinkovitosti ali socialna stanovanja;
- (9) finančnih dejavnosti, na primer nakupa finančnih instrumentov ali trgovanja z njimi. Izključene so predvsem dejavnosti, usmerjene v odkup ali nadomestni kapital za namene odprodaje premoženja podjetij;
- (10) dejavnosti, ki so prepovedane z veljavno nacionalno zakonodajo;
- (11) razgradnje, obratovanja, adaptacije ali gradnje jedrskih elektrarn;
- (12) naložb, povezanih z rudarstvom ali ekstrakcijo, predelavo, distribucijo, skladiščenjem ali izgorevanjem trdnih fosilnih goriv in nafte, pa tudi naložb v zvezi z ekstrakcijo plina. Ta izključitev ne velja za:
 - (a) projekte, za katere ni primerne alternativne tehnologije;
 - (b) projekte v zvezi s preprečevanjem in nadzorovanjem onesnaževanja;
 - (c) projekte, pri katerih se uporabljajo naprave za zajemanje in shranjevanje ogljika ali za zajemanje in uporabo ogljika; industrijske ali raziskovalne projekte, s katerimi se glede na veljavne referenčne vrednosti sistema EU za trgovanje z emisijami občutno zmanjšajo emisije toplogrednih plinov;
- (13) naložb v obrate za odlaganje odpadkov na odlagališča. Ta izključitev ne velja za naložbe v:
 - (a) odlagališča na kraju samem, ki so stranski element industrijskega ali rudarskega naložbenega projekta, pri katerih je odlaganje odpadkov dokazano edina smiselna možnost za ravnanje z industrijskimi oziroma rudarskimi odpadki, nastalimi pri zadevni dejavnosti;
 - (b) obstoječa odlagališča za zagotovitev izkoriščanja deponijskega plina ter spodbujanje rudarjenja na odlagališčih in predelave rudarskih odpadkov;
- (14) naložb v obrate za mehansko-biološko obdelavo. Ta izključitev ne velja za naložbe, s katerimi bi obstoječe obrate za mehansko-biološko obdelavo naknadno predelali, tako da bi bilo mogoče iz odpadkov pridobivati energijo ali reciklirati ločene odpadke, na primer za kompostiranje in anaerobno razgradnjo;
- (15) naložb v sežigalnice za obdelavo odpadkov. Ta izključitev ne velja za naložbe v:

² UL L 222, 24.8.1999, str. 31.

- (a) obrate, namenjene izključno obdelavi nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati;
- (b) obstoječe obrate, kadar so naložbe namenjene povečanju energijske učinkovitosti, zajemanju izpušnih plinov za shranjevanje ali uporabo ali pridobivanju snovi iz pepela, če te naložbe ne omogočijo povečanja zmogljivosti obrata za predelavo odpadkov.

Izvajalski partnerji so še naprej odgovorni za zagotavljanje skladnosti operacij financiranja in naložbenih operacij z izključitvenimi merili iz te priloge ob podpisu, za spremljanje te skladnosti med izvajanjem projekta, po potrebi pa tudi za sprejetje ustreznih popravnih ukrepov.